

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: Számer Imre könyvnyomdája.

Az adó.

(X) Azt mondják, hogy szegények vagyunk, hogy mindig több és nagyobb lesz a nyomorúság. Ha valaki czáfolatot kíván, nézzen utána, hogy mekkora adót fizet ez a „szegény“-nek nevezett Magyarország.

1868-ban 130 millió forint adót fizettünk, 10 év múlva 230 milliót, 1888-ban már fölöttük a 330 milliót, 1898-ban 480 milliónál is többet kiüszadtunk s ime a 19-ik század küszöbén már jubilálhatunk, hiszen jövőre többet fogunk fizetni 500 millió forintnál, vagyis koronákban az egy milliárdot meghaladjuk.

Ki mondja tehát, hogy nem haladunk, ki meri állítani, hogy nem boldog a magyar?

Hát még az adósságunk? Gyengéden gondolkodó minisztereink segítségével imáron elértük, hogy 4426 millió korona után fizetjük a kamatot, összesen potom 294 millió 394 ezer koronát, tehát több kamatot fizetünk adósságaink után, mint a mennyi adót ezeltől 30 esztendővel belőlünk kisorfoltak.

A koldusnak senki se hitelez, a kinek pedig adóssága van az ur, tehát urak vagyunk a szó szoros értelmében, a kik iránt a hitelezők mindenkor figyelmesek.

Igazán ugy vagyunk már mint az egyszerű ember, a ki kétszer is megtapogatta magát és megkérdezte önmagától: Én vagyok-e én? Mi vagyunk-e mi? azok a magyarok, akik folytonosan lamentálunk,

hogy mezőgazdaságunk, iparunk szocializmust szül, keressük felmünk közel a válsághoz, polgáraink egyik a másik után adósdognak el és jutnak koldusbotra számtalanok pedig itt hagyják ősök földjét, idegen hazába vándorolnak vagy szöknének, hogy a mindennapi megélvessék és éhen ne haljanak.

A miniszterelnököt kivéve, minden miniszter nyújtja a kezét, hogy jövőre többet kapjon, mint az idén kapott. Persze, ha több a kiadás, többnek kell lennie a bevételek is. Ha kell, lesz. Arravaló a pénzügyigazgató és a liberális képviselő. Ez megszavazza, amaz pedig behajtatja. Hogy hánynak huzzák ki a vánkost a teje alól, az egészen mellékes.

Aztán ki fizeti ezt a rengeteg adót? Akárhogy kerülgatjuk a dolgot, be kell vallanunk, hogy a szegény ember bizony többet fizet aránylag, mint a gazdag. A fogyasztási adó négy millióval emelkedett, a bélyeg 1 millió 700 ezerrel, a dohány-jövedelem másfél millióval; de ha a börtört nézzük, a mely a keservesen összekapargatott gabona jövedelméből busás hasznot húz, ez nem fizet a pénzügyminiszter szerint többet a jövő esztendőben 200 ezer forintnál.

A miniszter adóreformot ígér, igazságosabb adóbeosztást. A teher ezzel az új beosztással is súlyosan fog nehezedni a földművelő osztályra. A miniszter ugyanis — mint mondja — nem ígérheti, hogy a földadókulesot leszállítatja, azaz, a földadó tiszta jövedelmének több mint egy

negyedrészt, 25 és fél százalékát fogja ezután is fizetni a gazda. De ígér a miniszter reambulációt, vagyis a tiszta jövedelem újra átvizsgálását, mert ez sok helyen igazságtalan volt, 40—50 percentszet is kitett, ez most szerinte igazságosabb lesz, mint eddig volt. De ha igazságosabb lesz is, akkor is be kell látnunk, hogy a földadó a többi adóhoz képest aránytalan lesz. A miniszter ugyanis azt mondja, hogy a földadókules csak a papíron 25 és fél százalék, tényleg nem lesz több 10—12 százaléknál. Vegyük fel, hogy így lesz, még akkor is nagyobb lesz ez az adó egyéb ágak adójánál. Például valakinek földje 1000 frtnyi tiszta jövedelmet hoz s így fizet adó fejében 100—120 frtot. Azonban ez a földjövdelem a miniszter által tervezett új jövedelmi osztályban is adó alá fog esni s mondjuk, hogy 2%-al fog megterhelhetni. Ez újabb 20 frt. Másiknak üzlete után van 1000 frt évi jövedelme s fizet utána a reformálandó III. osztályu kereseti adóban 20 frtot, a behozandó új jövedelmi adóban szintén 20 frtot. Vagyis a csupán földjövdelemmel bíró polgár, a különben is többszörösen magasabb földadóval többet fog fizetni, mint az a polgár, kinek jövedelmét nem a föld adja.

A nagy földbirtokosoknál ez az eltérés nem lesz oly feltűnő, de még mindig félannyival lesz kedvezőtlenebb, szemben az üzleti jövedelmek adójával. Pl. valamely földbirtokos évi tiszta jövedelme 10 ezer frt s fizet utána földadóban 1000, 1200, frtot, jövedelmi adóban, a legmagasabb

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Oltár előtt, oltár után.

Elbeszélés.

I.

Nagy elragadtatással beszélt a menyasszonyáról. Eleinte nem tudtuk mire vélni, hogy minduntalan reája tereli figyelmünket. Hiszen sohase láttuk, sohase hallottuk. A nyolczadik napon végre meggyőződöttünk róla, hogy a mi kedves Lórándunk szenvedélyesen szerelmes s hogy a menyasszonya csakugyan érdekes. Ismeretlenben is ismerős kezdett lenni közöttünk, a rendes kompániát a hol az előtt senki se beszélt arájáról, sőt még a nőkről is nagyon keveset.

Mintha a társasághoz tartoznék, de elmaradt volna, ugy tudakozódtunk utána.

— Mit csinál Lórika? Hol sétáltak ma? Mikor mennek a Margit szigetre lakni?

Lóránd nem fogott ki az ékesszólásból. Valóságos rajongással beszélt róla. Elmondta, hogy Lórika a francia irodalmi eseményeket tartja számon, fölségesen fordít, most kezd oroszul tanulni, hogy Tolsztojt és Dösztojevskyt eredetben olvashassa. Szereti az oroszokat. Bálványozza Tolsztojt elveit. Szenvedélyvel olvassa az újabb német naturálistákat is. Szó-

val irodalmi hölgy ez a szó európai értelmében. Különbö a jövő hét végén már kimennek a Margitszigetre; mert Lórika nemcsak egyszerű gondolatokért, hanem a rózsákért is rajong.

Néhány nap múlva megint közénk került Lóránd — bucsuzni. Egy kicsit szentimentális volt, hanem azért nagyon boldog. Mához egy hétre lesz az esküvőnk, a Terézvárosi templomban. Ott legyetek ám fiuk valamennyien.

Keserű mosolylyal fogadkoztunk, hogy ott leszünk, de azért senkinek esze ágában sem volt, hogy elmenjen a jó czimbora esküvőjére, a ki közülünk senkit sem hitt meg a lakodalomra.

Nem értettük, de nem is kutattuk ennek a furcsa kérdésnek a misztériumait. Elvégre is van valami válaszfal közöttünk és a család között. A vagyonos háziur bizonyára a maga fajtájából válogatja össze a vendégséget s már előre meghatározza leánya jövendőbeli társaságát.

Már-már távozni akart, mikor egyszerre hozzám hajlik és ezt sugja:

— Valami különös mondanivalóm van.

Kimentünk az aszfaltra.

Lóránd megindulva nézett réám. Bizalmasan akarok valamit mondani Lórikáról. Mondj aztán te is őszinte véleményed. Tegnap voltunk egy ferenczvárosi rokonunknál, a kit meghívtunk esküvőnkre. Egy istentelő matroná-

nál, a kinek az urát agyonlőtték 49-ben. Ez a jó asszony nem jöhet el esküvőnkre, mert már a végét járja, hanem megáldotta Lórikát s azt mondta, hogy jöjjenek el ma egyedül hozzája, majd küld Lórikának valami emléket. Lórika folytonosan találgatta, hogy ugyan mit fog kapni a fekete nőtől, a kinek olyan csodálatos szép régi magyar családi ékszerei voltak. — Bizonyára azt a gyémántos násfát, vagy azt a mesés értékű magyar opál boglárt. — Szinte tapsolt örömben, mint az iskolás gyerek a karácsonyi ajándékna. Ebéd után fént jártam a fehér-haju asszonynál. Engem is megáldott s gondosan becsomagolt kis tárgyat adott. Nyugodtan de reszkető hangon mondta:

— Oda adom Lórikának legtöbbet érő kincsemet. Beesülje meg. Azért adom épen neki, mert én is megbecsültem. Nekem már ugy sincs reá szükségem, oda van a szemem világa, nem gyönyörködhetem már benne. Magának pedig adok egy csokot, ez a rokonai szív ajándéka.

Nemsokára elmentem. Sietve vágattam Lórikáékhoz. Teli volt a lakás kelengye szállítókkal, butorozókkal, varrónányokkal, ékszer kereskedőkkel. Hiszen az egyetlen leány, az öregek fényesen ki akarna tenni magukért. Lórika élem futott s megfogva kezemet dalolva vitt be a szalonba. Hol a kincs? Kérdezte csodálatos kíváncsisággal.

Kivettem a zsebemből, Lórika forgatni kezdte, méregette, rázta, az aszfalra ejtette.

Mai lapunk 4 oldal.

kulcsot véve, 500 frtot, összesen 1500—1700 forintot.

Az üzletember meg fizet 10 ezer forintnyi jövedelem után 5%-os legmagasabb adókulcsot véve 500 frtot, ugyanennyit az új jövedelmi adóban, így a nagy földbirtokos is 40—50%-al többet fog fizetni az üzletbernél.

De az új adóreform könnyítést is hoz, a mennyiben eltöri az általános jövedelmi pótdadót, a mi a földre 6 frtnyi könnyítést jelent.

Eltöri a fejadót, a mely a szegény osztályra súlyos teherrel nehezedett.

Behozza a létminimumot olyformán, hogy 300 frtig a jövedelem adómentes lesz. A II. és III. oszt. kereseti adó átalakul, hogy a kis embereken könnyítsenek.

Az általános jövedelmi pótdadó és a IV. oszt. keseti adó (hivatalnokok adója) helyett egy új jövedelmi pótdadó jön, a mely mérsékelttebb teher lenne az adózókra.

Tehát van adóváltozás, mundjuk, hogy könnyíteni fogunk rajtunk, mégis 502 millió frtot fogunk fizetni s ez aránylag legsúlyosabban a gazdaközönséget fogja terhelni.

UJDONSÁGOK.

A színház jubileuma.

A színházi bizottság tegnap délelőtt 11 órakor a polgármester elnöklete alatt ülést tartott. Az elnöklő polgármesteren kívül jelen voltak: *Vértessy József*, dr. *Fanta Adolf*, *Fittler Béla*, dr. *Faludi Miksa*, dr. *Csapáry László*, *Tóth Artur*, *Winkler Vilmos* és *Lipsey Lajos*, továbbá *Szalokay Lajos* színgazgató és *Kremer Sándor* színházi titkár. Az ülés tárgyát a még hátralévő tennivalók megbeszélése képezte.

Havranek József polgármester közli a bizottsággal, hogy a nemzeti színház meghívott művészei az előadás napján, pénteken délután a 1/2 órai vonattal érkeznek meg. Ezeknek illő fogadtatásáról kell gondoskodni. Elhatározott, hogy a vendégművészek fogadására a

— Tudom már mi van benne! Kialtotta aztán csintalan örömmel. A néni menyasszonyi ékszerai. Ismerem valamennyit. A régiek nem rózsákkal mentek az oltár elé.

— Fogadjunk Loránd, hogy eltalálom a kis doboz tartalmát. Van benne egy arany nyaklánczonn függő gyémánt feszületecske. Van azután benne tizenkét darab gyémántos pruzslék gomb. Na ezeket egy sem varratom fel a Primstemből érkezett menyasszonyi ruhára. Izetlen anakronizmus volnék. Van azután két gyémánt fülbevaló, egy gyémánt rózska, mely legalább is annyit ér, mint a gödöllői villánk. Milyen boldog vagyok. Ugyan hívjuk be az öregeket, hadd gyönyörködjenek az örömeimbe. Bejöttek. Lórika bontogatni kezdte a csomagot. Egyszerre csak elkomolyodva nézett reánk.

— Loránd fogja csak, ennek a kis doboznak koporsó szaga van?

— Inkább elhervadt virágokra emlékezett. Lórika ismételte:

— Igenis koporsó szaga van, ami nem illik bele virágillatos lakásunkba.

Az öregek mosolyogtak és helybenhagyták az elkényeztetett leány furcsa vélekedését. Lefejti a második papirosréteget is s egyszerre csak leejti az emléket a szőnyegre, az arczához kap, sirni kezd és mi tanácstalanul nézünk össze.

Lórika apja fölveszi a matróna legdrágább kincsét: fekete bőrt kötött imakönyv volt mindössze. Sokat forgathatták, sok vigaszt me-

polgármester, mint a színházi bizottság elnökének vezetése alatt *Vértessy József*, dr. *Fanta Adolf* és *Lipsey Lajos* magánfogatokon mennek le az állomásra, nem feledkezvén meg a kiváló vendégművésznőnek átnyújtandó csokorral sem. Az elszállásolással a bizottság Szalkayt bízta meg.

Mivel a bérlők, a meghívottak és a hatóságok részére az összes páholyokat s a zárt-székek nagy részét eleve lefoglalták, a színház képtelen lesz az előreláthatólag nagyszámú közönséget befogadni: a polgármester indítványára elhatározott, hogy az orchestert a közönség számára megfelelően átalakítják; a helyek számának meghatározása a főmérnök gondja lesz. Így a honvédeknek a színpadra kerül, hol az előadás megkezdése előtt a Bánk Bán nyitányát, fogja előadni. A felvonások alatt nem lesz zene, mivel ez ilyenformán technikai nehézségekre ütközik. A zenekart *Fricsay* karnagy személyesen dirigálja.

A színházat az alkalomra külsőleg is földíszítik. A homlokzatot föllobogózzák az előcsarnokot pedig a főmérnök indítványa szerint délszaki növényekkel fogják izlésesen dekorálni.

Molnár László, az országos színi egyesület elnökét a polgármester még az ülés folyamán távirtilag hívta meg az ünnepélyre, egy-szersmind jelenti, hogy *Chalupka* Rezsőt, ki ezidőszent nagy buzgósággal írja a színház történetét, szintén meghívta.

A banketre szóló aláírási iveket átadták *Vértessynek*, további intézkedés végett. Az aláírókon kívül, mint vendégek résztvesznek a fővárosi művészek, néhány külön meghívott, továbbá Szalkay társulatának 17 tagja és a sajtó képviselői. A lakoma alatt Darázs Károly bandája játszik.

Szó volt még arról, hogy az urak milyen parádeban jöjjenek a banketra. A frakkot rövid szóváltás után lelkesen leszavazták és a helyett szalonkabátban és fekete nyakkendőben állapodtak meg, a mi közgazdasági szempontból is jóval előnyösebb.

Végül a magunk részéről fölkérjük a *diszeloadáson* résztvenni szándékozó közönséget, hogy az urak, már csak az ünnepi jelleg fel-

ritettek belőle, mert teli volt hervadt szirmokkal, régi virágokkal. Hetvenesztendő óta forgatta a jó néni. Ebből merített vizgást mély gyászban s ez a könyv kapcsolta össze hű és jó lelkét rég elköltözött jó férjével. Nagyon sok boldogság volt abba a kis könyvbe temetve, nagyon sok könyv áztatta, azért is volt olyan koporsó szaga, mint Lórika mondotta, egészen felháborodva.

Végre Lórika magához tért vissza mondotta:

— Hívem gyászos emléket küldeni egy menyasszonynak! Loránd vissza fogja vinni ezt az elszármagadhatatlan ajándékot.

Megdöbbenem.

— Igenis visszafogja vinni, még pedig tüstént! Nekem nincs szükségem ima könyvre. Mért nem küldött nekem való emléket.

Az öregek régi példázatokkal szintén azt bizonyították, hogy menyasszonynak nem szabad imakönyvet elfogadni, különben is a néninek jobb izlése lehetett volna.

Mindnyájan akarták. — Megkellett tenem. — Itt az imakönyv, de nincs lelkem, hogy megöljem vele a jó öregasszonyt, aki istenfélő szíve sugalmával a legszentebbet gondolta, mikor Lórikát fellázította.

Már most mitévő legyek, adj tanácsot kérlek, mert én nem bírok eligazodni. Loránd levette a követ szívéből. Eléjtem nem mertem beszélni, — kerülővel kezdtem:

— Hát ha csak pillanatnyi szeszély, a mai

tüntetése okáért is, lehetőleg feketében jelenjenek meg.

A holnapi diszeloadására a következő színlapot bocsátották ki:

DISZELÓDÁS

a színház 25 éves emlékünnepeére!

Márkus Emilia urnó, *Ujházy Ede*, *Gyenes László* és *Pálffy György* urak a nemzeti színház műszezinek fellépte.

Ma pénteken, 1899. október 27-én

BÁNK BÁN.

Szomorujáték 5 felvonásban. Irta: Katona József.

Személyek:

II. Endre a magyarok királya	—	—	Szentmiklósi Béla
Gertrudis királyné	—	—	Breznay Anna
Ottó	—	—	Deéry Béla
Bánk Bán, Magyarország nagyura	—	—	Pálffy György ur
Melinda, felesége	—	—	Márkus Emilia urnó
Miklós (bán)	—	—	Kr-mer Sándor
Simon (bán)	—	—	Melinda bátyai
Petr (bán), bihari főispán	—	—	Szpey Gusztáv
Myska (bán), a királyfiak nevelője	—	—	Kalmár Gyula
Solon mester	—	—	Nagy Imre
Bendeleiben Izidóra, thuringia leány	—	—	Kovács Sándor
Egy udvarnok	—	—	Gazdy Aranka
Biberach, egy lézengő ritler	—	—	Arnold Antal
Tiborcz, paraszt	—	—	Gyenes László ur
Zászlós ur	—	—	Ujházy Ede ur
	—	—	Virág Ferencz

Bánk Bán opera nagy nyitánya, előadja a honfoglalás czred teljes zenekara. Vezényli *Fricsay* karnagy ur.

Pénztárnyitás 6 órakor. Kezdet 7 órakor.

— A kath. egyleti házra ujabban a következők fizették be a jegyzett részjegyek után esedékes részletet: dr. *Klaucs György* 150 frt; *Rács András* 50 frt.

— **Uj ezredparancsnok.** A király *Schrutek* Károly ezredet a székesfejevári 69. gyalogezred parancsnokát a 72. gyalogdandár parancsnokává, helyébe pedig haltenauai lovag *Hoffmann* Albert ezredet a 60. gyalogezredtől, a 69. gyalogezred parancsnokává nevezte ki.

— **Nincs végrehajtó.** A székesfejevári ügyvédi kamara tegnap *Dietrich* Szilárd elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés egybehívását azon körülmény tette szükségessé, hogy ezidőszent nálunk bírósági végrehajtó nincs, a mi a summás perek elintézését felette megnehezíti. Az egyik végrehajtó ugyanis fogságba került, a másik pedig leköszönt s így a végrehajtási

nap izgalmai okozták, hogy ilyen végzetes szerepre kárhoztatott téged. Azután talán azt hiszi, hogy nénikéje nehéz szívvel vált meg ereklényitől. Van-e imakönyve Lórikának?

— Nincs.

— Sohase érezte hiányát?

— Soha. Ilyen kérdésekben nagyon modern gondolkodású leány.

Elnémultam. Loránd megfogta kezemet: beszélj kérlek az Istenér!

— Alig merek szólni, akár mit mondj elbirom.

— Szereted?

Loránd egész gyöngésséggel suttogetta:

— Nagyon szeretem.

Megint megakadt a beszéd, nem volt lelkem folytatni. Loránd mind a két kezemet megfogta: Iskolatársam vagy. Régóta ismerjük egymást. Tarts erősnek és beszélj. Idézni kezdte az ösztinteséget, hogy megmondtam: Ne vedd el feleségül azt a vallástalan leányt, Lórándonvégig vonaglott valami sohasem érzett nagy fájdalom.

— Miért? — kérdezte majdnem együgyűen.

— Mert megbánod.

— Nem bánom meg — kezdte aztán egészen más hangon, — majd magamhoz vevelem.

— Köszönöm.

Véget akart vetni e kínos jelenetnek és elietett. A gazdátlan imakönyv a kezemben maradt.

(Folytatás következik.)

teendők a bírósági joggyakornokra hármanak, ki már hetek óta egy vidéki csüdügyvel van eltolgálva. A kamara megbízásából az elnök ma személyesen adja át a kamara sürgős fel-terjesztését az igazságügyminiszternek és szóval is megkéri, hogy végrehajtó kirendeléséről gondoskodjék.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Székesfejérvár sz. kir. város törvényhatósága e hó 30-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai lesznek: a lovasberényi ut fejérvári szakaszának átadása és a budai utszakasz át-vétele, továbbá az agg- és szegényügyi árlej-tés jóváhagyása.

— **A csendőrség gyászja.** A magyar csend-őrségnek halottja van: a testület egyik tehet-séges tagja, *Weininger József* csendőr őrnagy, a *székesfejérvári* VI. számú csendőrkerület volt parancsnok helyettese, e hó 23-án hosszas szen-vedés után elhunyt a budai vörös-kereszt kór-házban. *Weininger* nagy tevékenységet fejtett ki a csendőrség szervezésében s ez érdemeiért a honvédelmi miniszter elismerő okirattal tűn-tette ki. Tegnap temették el teljes katonai pom-pával a budai katonai temetőbe.

— **Jótekönyvező hangverseny.** A m. kir. székesf. jérvári V. honvéd kerületi zenekar által a honvéd tisztek özvegyei és árvái alapja javára folyó évi október hó 31-én a helybeli városi színházban hangverseny adatik.

Műsor: I. 1) Nyitány „Hebridák”-hoz Mendelsohn-Bertholdy Felixtől.

2) a) „Barcarolla” Anderson Pétertől. b) „Magyar táncok I. II. sz. Brahm Jánostól.

3) „Peer Gynt.” Zenei költemény Grieg Edétől. a) Reggeli hangulat. b) Ases halála. c) Anitra táncza. d) A hegyi király barlangjában.

II. 4) „Wellington győzelme,” vagy a „Vittóriai ütközet.” Zenei költemény. Bethoven Lajostól. a) „Az angol haderő dobjai és kürtjei.” b) „Rule Britannia” induló. c) „A francia haderő dobjai és kürtjei.” d) „Marlborough” induló. e) „Kihívás — harcz.” f) „Győzelmi szimfonia.” Kezdeté 7 és fél órakor.

Helysarak: Földszinti és I. emeleti páholy 5 frt. Földszinti zártzék 1 frt 50 kr. II. emeleti zártzék 50 kr. Földszinti állóhely 20 kr. Karzati állóhely 10 kr. A páholyok és zárt-zékekre jegyek előjegyezhetők a honvéd állomás tisztánál folyó hó 30-ig délelőtti 9—12 óra közt.

— **Ütközet a város végén.** Nem Glencoenál avagy Dundeenál, a gyémánttermő transvaali városoknál, hol az erejében elbizakodott kér-gesszívü angol, meg a szabadsáért küzdő búr nemzet fiai csatáznak, hanem itt, a tulajdon ösvárosunk szélső házainál történt ez a vér-ontás egy csapat Jelliasin-baka és két szál jámbor czibil között. A verekedést az izgága katonák kezdték, kik minden ok nélkül kötöt-tek a békésen haladó emberekbe, kik a vásárról ballagtak hazafelé e hó 22-én délután. Ugy történt a dolog, hogy *Adamek* Ferencz ura-dalmi bognár és *Boross Kálmán* uradalmi ko-vácslegény két óra tájban *Zámolyra* igyekeztek. Hogy a séta kedélyesebb legyen, nótára gyuj-tottak a város végén. Valami olyanformát da-loltak, hogy

„Én leszek a századnál a szakaszvezető...”

A közelben ügyelgő bakákat módfelett bántotta a czibilek nótája s közülök vagy heten utánuk siettek. Az egyik megkérdezte, vajjon melyikük a „szakaszvezető”? mire a legények tréfával akarták elütni a kötekedő kérdést, de kevés sikerrel, mert a katonák nyomban rájuk vetették magukat és kegyet-tenül kezdték püflöni őket. Már most a zámo-lyai sem vették tréfára a dolgot, hanem véde-keztek, a hogy tőlük tellett. *Horváth István* zámo-lyi uradalmi gazda, ki az egész dolognak

szemtanuja volt, erre a verekedők közé sietett és csillapítani kezdte a vérszomjas hadfiakat, azonban a békéltetésnek nem lett eredménye, sőt a bakák egyre szaporodtak, mert az ellen-szegülést látva, több altiszt is odaszaladt, kik oldalfegyverüket leoldva, azzal ütlegelték a legényeket. E közben az egyik káplár dárék-szítja elszakadt s a bajonet zörögve hullott az ut porába. Csak ez kellett a zánolyiaknak. Főlkapták a sárgabojtos hadizásákn inyts a hogy a lábuk birta, elszaladtak a véráztatta harcz-térről. Hazaeérve a bajonetet átadták a gazdi-nak, ki azt ma körülmenyes jelentés kíséreté-ben beküldte a katonai parancsnoksághoz. Hisz-szük, hogy a parancsnokság példás szigorral fogja megbüntetni a garázdá katonákat, kik nagy elbizakodottságukban egyremásra követik el a hasonló botránokat.

— **Drágul a posta.** A koronaérték-számítás kötelező életbeléptetésével bizonyos változások lesznek a postai tarifában, avégből, hogy e tarifákat a nemzetközi postaforgalom díjtételei-hez alkalmazták. E változások következtében például az ajánlási díj, mely most még 10 kr. ezentul 25 fillér lesz, a levelezőlapok ára 2 krajczár helyett 5 fillér, a külföldi levelek portója 10 krajczár helyett 25 fillér, a külföldi posta utalványok díja 10 krajczár helyett 25 fillér, a téritvény ára szintén 10 krajczár helyett 25 fillér. Ellenben a nyomtatványok és áruminták portójánál némi mérséklés lesz, átlag egy fillér.

— **Szenzáció a vásártéren.** Tegnap dél-előtt 9 óra tájban nagy népesödület támadt a vásár-téri 7. sz. ház előtt, mely *Németh János* pékmester tulajdona. vágatva jöttek a rendőrség emberei a főorvossal, majd néhány percz múlva a félelme-tes mentőkocsik. Gyilkosságról, öngyilkosságról suttogtak, míg végre kiderült, hogy némi fej-beverés az egész. Ugy történt a dolog, hogy a házban lakó *Weisz Antal* pékmester felesége, ki a házigazdának rokona, erősen fölindulva toppant be *Grünfeld* Lipót kocsmáros kony-hájába, hol a kocsmárosné éppen ludat tisztított és ellenmondást nem tűrő határozottsá-gal követelte a hátralékos házbért. *Grünfeld*, ki szintén ott foglalatkoskodott csitította a lár-mázó asszonyt, majd erősen összeveszték. A vita hevében *Weiszné* egy ott álló nehéz bo-roskorsót ragadott fel s azt a kocsmáros fe-jéhez akarta sújtani, azonban a lármaira besiető *Grünfeld* Czili apja elé ugrott s így ötlet érte a hatalmas ütés. A leány vértől boritva össze-rogyott s a nemsokára megérkezett főorvos bekötözte sebéit, mely elég súlyos ugyan, de nem életveszélyes. A harcias természetű pék-mesterné a törvényszék elé kerül.

— **Ellopott fogat.** *Weisz* Ferencz *sósokuti* lakos tegnap este dolga végeztével betért a *tárnoki* nagyvendéglőbe. Könnnyű stájer kocsiját, melybe egy értékes világos paj kancza volt fogva, künn hagyta a felszer alatt, maga pedig az ivószobába ment, hogy egy messzely boroc-skát bekebelezen. Mikor a murcizt elfogyasz-totta, fizetett és távozni készült, de képzeltető a meglepetése, mikor a csinos fogatnak csak hiült helyét találta. Nyomban jelentést tett a csendőrségnek, azután kénytelen-kelletlen, gya-logosan nekivágott a sósokuti utnak.

— **Tűzek a vidéken.** Régi hiba az a mi népünknel, hogy vajmi kevés óvatosságot tanu-sítanak a bekövetkező tüziveszedelmekkel szem-ben s csak akkor bánják a könnyelműségüket, mikor már megtörtént a baj. Igy *Alsó-Alapon Károly* János földműves gazda rendszeren a fél-szerben álló hordóba rakatta a konyhából ki-hordott hamut. A minap véletlenül parázs keveredett a hamu közé, melytől a következő éjsz-kán meggyuladt a hordó s mire észrevették a vesze-delmet, már az egész felszer, a hozzáragasztott épülettel s az ott főlhalmozott gazdasági eszkö-zökkel lángban állott. Sikerült ugyan a tűz ki-

ből fölriasztott lakosságnak a tűz tovaterjedését megakadályozni, de a vigyázatlan gazda kára így is tetemes. — *Diósnán* pedig öv. *Amón Pálné* 4 esztendő *Ferencz* nevű unokája gyújtotta fel a házvegében levő istáldt olyan-formán, hogy míg a házbeliek távol voltak, a felügyelet nélkül hagyott gyermek valahol gyufát kerített s azzal kiment az istállóba tü-zet rakni. Kicsibe mult, hogy maga is ott nem vészett a gyorsan harapódzó lángok között.

— **Az érdi rablójelkosság.** A csendőrség nagy igyekezettel kutatja ennek az ép oly borzalmas, miat titokszerepű bűnténynek elköve-tőjét. A gyilkosság színhelyéhez közel megta-lálták a szerezésűlen áldozat munkatöredékét, melyből kitéjt, hogy az illető *Tudala János* galicziai, *Cich* községbeli születésű 20 esztend-ős téglagyári munkás volt, ki legutóbb a rá-kozi téglagyárban harmadfél esztendeig dolgo-zott. Pár nappal a gyilkosság előtt távozott el onnan s úgy látszik Fejérvár felé igyekezett, midőn elvetemült utitársa agyonverte.

— **Figyelmeztetés.** Az eskübirisági intéz-mény 1693. évi január hó 1-én lép életbe. Fi-gyelmeztetjük tehát a lelkészeket és tanítókat, hogy a lakhelyük szerint az illetékes kir. törvényszék elnökehez az eskübirisági szolgál-at alól való felmentés irát kérvényre aljajuk be, mert ellenkező esetben, a minyiban eskü-bírói képességük megállapítatik, kénytelenek lesznek már jövő évben esztleg több napra terjedő tárgyalásokon törvényűtlni polgártár-saik felett, a mi, míg egyrésztől elvonja hi-valuktól, másrészt a papiai kanonai akadémia is képez. E kérvények november hó 1-ig nyujtan-dók be és „közszolgálati ügyben” bélyeg-menntesek.

— **A pipáslegény esete.** *Fürst* Adolf felszothi pipakészítő munkás nagyon magunta a siralom-völgyi életet, azért elhatározta, hogy öngyilkos lesz, de előbb jól kumulajta magát. Törvének kivitelezéséhez mindenekelőtt pénzre és valamely gyilkos szerszáma lett volna szüksége, de sze-gény feje epegyikkel sem rendelkezett, azért föl-tette magában, hogy eseljez folyamlak. A minap este suttymban belopódzott *Kovárczi József* kollegája lakására s annak a falon löggé-táskájából tíz forintot magához vett. Onnan *Szifer* Antal tanyáját kereste föl, ahol hasonló módon revolvért szerzett s így fölkeszülve, mindene-kelőtt mulatni indult. Már súlyosan be volt ragva, mikor a károsultak jelentése következtében két szigoru arcu csendőr toppant az ivóba, kik az ellágyult atyafit letartóztatták. *Fürst* barátunk töredelmesen bevallotta könnyelmű tetteit, de mivel javalási szándékát határozottan kijelentette csupán irásbeli följelentést tettek ellene a vá áll járásbírószágnál.

— **Elvetemült anya.** *Steinis* Anna nagy-per-kátai eselédleány anyává lett, mielőtt aszonynya lett volna. Hogy szégyenét eltitkolja, a csecse-möt kitette a nagy-perkátai erdőszház mellett levő kukoricaföldre. A kis teremést ott el-pusztult s a minap találta meg a hulláját *Szili* János, ki azonnal jelentést tett a leletről a csendőrségnek. Az ádatlan szerelem gyümül-csége csak egyes testrészei voltak fülis-mér. A többit megették a kóbor kutyák. *Steinis* Annát a csendőrök letartóztatták és bükisértek a sárbogárdi kir járásbírószághoz.

— **Pálinkás elfogták.** Várnagyak hiraevés szállították, a *pázmáni* születésű *Pálinkás* Jánost, ki minap olyan furfangos módon rabolta ki a *Riemer* féle budapesti ékzerületet, tegnapelőtt *Győrben* elfogták. Az ellopott ékszereket meg-találták nála. *Pálinkás* ezentul aligha fog bes-zéltetni magáról, mert már annyi gonoszság van a rovására, hogy hihetőleg élete fogytáig lakat alá trérik ő kelmét. Az ambiciózus be-tört hálófn este érkezett *Győrbe* és a *Fehér-Hajó* fogadóban szállt meg. Másnap reggel 8 órakor *Deutsch* zálogosnál négy arany gyűrűt elzalogosított kilencz forintért. Mikor kilépett a zálogházból, arra ment *Hana* József rendőr-biztos, a kit *Deutsch* figyelmeztetett az idegenre. *Hana* utána ment s mikor ezt észrevette az is-méretlen, egyre gyorsabban ment s végül fatni kszlett. Az *Opitz*-utcaiban revolvért rántott elő

és azzal kétszer a levegőbe lőtt, hogy üldözőjét elriassza. Ekkor jött arra *Latecs Jakab* jövedék-hivatali főnök s ő is előlrintotta rovolverét és a betörő felé lőtt. Pálincás végre belátta, hogy úgy sem menekülhet meg s megadta magát. A városházán bevallotta, hogy ő követte el a betörést vasárnap a király-utcában. Vasárnap délután egy órakor, mikor az ékszerész eltávozott üzletéből, a mellette levő boltból, a melyet két nappal előbb kibérelt, kibontotta a két helyiség közti vékony falat. Délután négyig készen volt és a táskával, melyben az ellopott ékszer volt, Budára ment s hétfőn reggel ült föl a bécsi gyorsvonatra. Azt mondja, hogy egyedül követte el a betörést, csak a táska czipelésére fogadott föl egy napszámost. Körülbelül ezer forint értékű ékszert találtak nála.

Köszönet nyilvánítás. Fogadják mindazon jó ismerőseink, jóbarátaink s rokonaink, kik helyesíthetetlen jó bácsink *Lippert Ferencz* elhalálása alkalmával részvétüket nyilvánítani, a ravatalra koszorút helyezni s fogataikat a temetés tartására rendelkezésünkre bocsájtani szívesek voltak — soha meg nem szűnő hálás köszönetünket. Sz. Fejérvár, 1899. október hó *Ilchler Engelbert* és családja.

Szökött katona. Schogy sem izlett a györgyület *Malenkovics* Julia rekrutának, aki most október elsején ruholt be a székesfejérvári 12. sz. uhlánus ezredhez. A lóval sem szeretett látni, azt a gyöngédséget meg éppen nem tudta bevenni a természet, melyet az a brítóoló káplárok részéről kellett tapasztalnia. Kapta magát, egy szíp napon bucsuzás nélkül eltávozott a budai-nti kaszárnyából s pár napig a vidéken csavargott, míg végre a csendörök elfgták az *elészállási* puszta és bekisérték az ezredparancsnoksághoz.

Megcsipett lólovajok. Megirtuk a minap, milyen szemtelen vakmerőséggel hajtotta el három *pénzeskúti* jómadár *Vittenberg Mihály* *bakony-magyar-scentilászló* gazda lovait e hó 21-én a Szinger-féle vendéglő udvaráról. A csendörök, kiket az esetről nyomban értesítettek, Zirczre siettek s egy darabig ott lesték-várták a hazasiető lököttöket, de azok élvén a gyannperrel más uton mentek haza. Később a csendörök áthajtottak Pénzeskútra, hova épen akkor érkeztek meg, mikor *Kritki* András és két ezinkosa: *Szantner* Henrik és *Fischer* Sámuel a lovakat kifogni akarták. A három lovát visszaigazították a kocsi s a négy lóval egy-utomban beszállították a székesfejérvári kir. ügyosztóhoz.

Csendélet Vaalon. Ugy látszik, *Faillon* reményen felül sikerült a ilokszerás szőlők rekonstruálása, mert az új bor erősen dolgozik az oda való legények fejében. A szüret óta legalább alig mult el nap egy kis parizs verekedés nélkül s most legujabban ismét két hasonló erőpazarlási históriát jelent szorgalmas levelezőnk. Az egyikben a füttykös, a másikban a bicska játszott a löszerejet, ami elvgre mindegy: az a fo, hogy senki sem sántult meg. A minap este *Zsizsó* István kanászlegény dobogó szívvél igyekezett jegybeli mátkájának virágos abluka felé, homán edes hívogatón kandikált ki a mécsvilág, midőn a nagykorosma tájáról két legény, névszerint *Galambos* János és *Szallak* József jött vele szembe, kik utját állották. Részeg volt mindakette, hát nem is sokat vesztegettek a szót, hanem rivettették magukat a szegény kanászra és a náluk levő gerundiumokkal vagy hat veszedelmes léket ütöttek árva fején, azután elszaladtak. A sulyosan sebesült Zsizsót vérbefagyva szállították haza, az uton-állókat pedig följelentették az ottani járásbírósnágnál. — A másik estén megint volt egy kis „eset.” Itt *L. Juhász* György és *R. Körtvélyesi* József szurkálták össze két kebelbeli pajtásukat *Léna* Jánost és *P. Tóthi* Józsefet. Hja a virtus, a virtus!

Gabonaárak!

— 1899. október 26. —

Buza	7-90—8-20.
Rozs	5-60—6-10.
Arpa	4-70—6-20.
Zab	5-40—5-80.
Kukoricza uj	4-70— —

Felélős szerkesztő: *Chay Antal*.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. október 1-től.

Budapest	Székesfejérvár	N. Kanizsa
indul	érkezik	indul
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.35 este	11.43 este

N. Kanizsa	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.
Szem. v.		7.05 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.
Szem. v. 2.00 a. u.	6.13 d. u.	6.23 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este

Székesfejérvár	Veszprém	Székesfejérvár
indul	érkezik	indul
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.

Székesfejérvár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.
V. v. 3.50 d. u.	5.17. d. u.	9.33 este

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfejérvár
indul	érkezik	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este

70.—55

Késmárki állami szövő-ipar-iskola volt növendéke.

NEHR JÁNOS

műszövő,

Székesfejérvár, Könyök-utca 6-ik szám
bejárat Kórház-utca felől.

Készít mindennemű damaszt asztalterítőket, asztalkendőket, törülközőket, damaszt ágyszőnyeget, damaszt grádlit, alsó párnákat. Kalotaszegi függönyöket, kenyérruhákat. Tejgazdaságok részére kitűnő minőségű sajt vásznat, gazdasági ezélokra varrásnélküli zsákokat.

Varrásnélküli lepedők beszöve, erős használatra, drbja 90 krtól 3 frtig.

Asztalterítők 2 forinttól 30 forintig.

Asztalkendők 4 frttól tucatzja 14 forintig.

Törülköző kendő 3 frttól tucatzja 18 frtig.

Egyszeresmind bátor vagyok megjegyezni, hogy szakszerű berendezésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítményeimet 15%-kal olcsóbban készíthetem, mint eddig.

Vendéglők részére ASZTALTERITŐK, tetszés szerinti névbeszövésével drbja 1 frt 70 krtól 5 frtig.

Minden menyasszonyi kelengyébe a név, czimer vagy monogram beszövését minden árfelelemelés nélkül elfogadom, a melyek nálam szövetnek.

A szövészet iránt érdeklődők szövészetemet bármikor megtekinthetik.

Raktár: KNAZOVITZKY BÉLA urnál,

Nádor-utca, Reé ház.

Szíves pártfogását, esetleg szövészetem személyes megtekintését kérve vagyok

259. 10.—8. teljes tisztelettel

NEHR JÁNOS

műszövő,

a késmárki áll. szövő-ipar-iskola volt növendéke.

Két jó házból való fiu tanulól fólvetik.

Kitüntetve az országos ipar-egyesület által 1899.

PFINN JÓZSEF Alapított 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23.

„CONCORDIA“

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Sürgöny-czím: **CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR** Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltatnak.

¶ Hullák szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. *****

***** Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

► **!Sirkoszorúk!** ◄